

1.2. Nejčastější státní občanství cizinců v ČR v letech 1994-2005

Mezi deseti nejčastějšími státními občanstvími cizinců v ČR byla pravidelně, po celé sledované období let 1994-2005, zařazena následující občanství: Ukrajina, Slovensko, Vietnam, Polsko, Rusko, Německo, Bulharsko a Srbsko a Černá Hora (bývalá Jugoslávie). Deset nejčtenějších pak doplňovala některá z následujících občanství: Moldavsko, Spojené státy, Čína či Bělorusko.

Osoby se státním občanstvím Ukrajiny, Slovenska, Vietnamu a Polska představovaly v každém roce 65-70 % všech cizinců s platným pobytem v ČR (s výjimkou roku 1994, kdy osoby těchto státních občanství tvořily o něco méně, tj. 58 % všech cizinců s platným pobytem v tomto roce). Přičteme-li k těmto státním občanstvím osoby s ruským občanstvím, celkový podíl na všech cizincích v ČR se zvyšoval na 69-77 % (opět s výjimkou roku 1994, kdy těchto pět státních občanství představovalo 62 % všech cizineckou policií evidovaných cizinců).

Rovněž pořadí dle četností vykazovalo již od roku 1996 značné známky stability, a to zejména na prvních pěti pozicích (mezi státními občanstvími na šesté až desáté pozici však byly zjišťovány pouze velmi jemné početní rozdíly). První pozici od roku 1996 zaujímal státní občanství Ukrajiny, či občanství Slovenska - na třetí pozici se střídalo státní občanství Vietnamu a Polska. Pátou pozici pravidelně zastávalo státní občanství Ruska.

O značné vyrovnanosti počtu cizinců státních občanství Ukrajiny a Slovenska svědčila i skutečnost, že v pořadí četností státních občanství Ukrajina zastávala první pozici pětkrát a stejně tak pětkrát pozici druhou - totéž tedy platilo i pro Slovensko. U další dvojice státních občanství (Vietnam - Polsko) byla již patrná převaha občanství Vietnamu, které již od roku 1998 stabilně zaujímal třetí pozici v pořadí četností (v roce 1996 a 1997 třetí pozici zastávalo polské občanství).

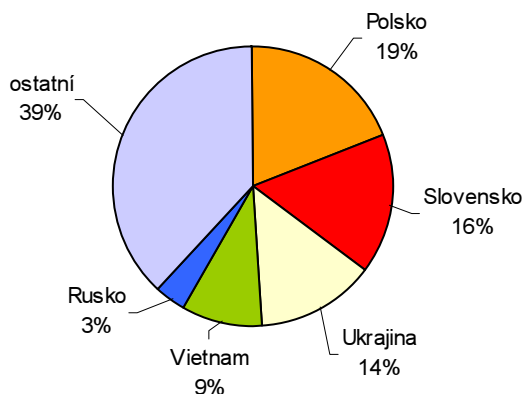
V roce 1994, tedy na počátku sledovaného období, byla situace poněkud odlišná, první pozici v pořadí četností zastávalo státní občanství Polska, následovalo Slovensko, Ukrajina, Vietnam a Německo (státní občanství Ruska se umístilo až na pozici osmé). Rok 1995 byl pak jistým přechodem ke stabilitě následujícího období, první pozici zastalo Slovensko, dále Ukrajina, Polsko, Vietnam a Německo (státní občanství Ruska bylo zaznamenáno na pozici sedmé).

K 31. 12. 2005 bylo v ČR evidováno 278 312 cizinců s platným povolením k pobytu, z toho 32 % tvořili cizinci se státním občanstvím Ukrajiny (87 789 osob), 18 % představovali cizinci se státním občanstvím Slovenska (49 446 osob), 13 % cizinci s občanstvím Vietnamu (36 833 osob), 6 % občané Polska a stejně tak občané Ruska (17 810 občanů Polska a 16 273 občanů Ruska). Dále následovala státní občanství v pořadí: Německo, Moldavsko, Bulharsko, Spojené státy a Čína. (Vstup ČR a Slovenska do EU měl za následek prudký pokles cizinců slovenského státního občanství v roce 2004 - pokles o 17 500 osob oproti roku předchozímu. Občané EU a jejich rodinní příslušníci by měli požádat o povolení k přechodnému pobytu, pakliže na území ČR chtějí pobývat po dobu delší tří měsíců. S ohledem na volný pohyb osob v rámci EU však nejde o povinnost, resp. vyžadované povolení k pobytu, nýbrž pouze o určitou formu potvrzení pobytu.)

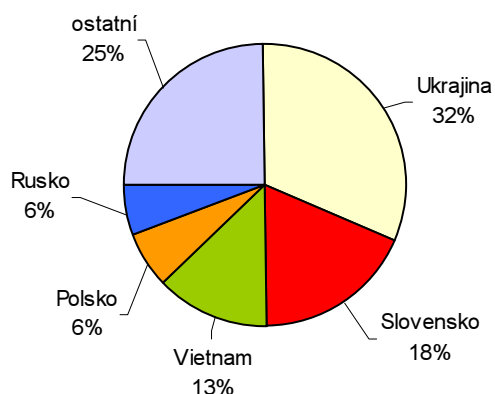
Pozn.: konkrétní počty cizinců pěti nejčastějších státních občanství v letech 1994-2005, jakož i jejich podíl na celkovém počtu cizinců v daném roce zobrazuje tabulková příloha 1.

Značné proměny mezi rokem 1994 a 2005 dostala struktura státních občanství cizinců s trvalým pobytem v ČR. Na počátku období, tj. v roce 1994, zaujímal nejvyšší podíl mezi těmito osobami cizinci s polským státním občanstvím, kteří představovali 36 % všech cizinců s trvalým pobytem v ČR (k 31. 12.). Druhou pozici zastali cizinci se slovenským občanstvím, kteří tvořili 9 % všech cizinců s trvalým pobytem v tomto roce, následovali cizinci s ruským a ukrajinským občanstvím (každé 5 % těchto osob) a cizinci s vietnamským občanstvím (3 % všech cizinců s trvalým pobytem v tomto roce).

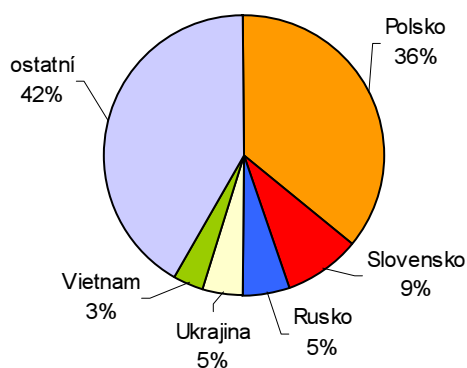
**Graf 3: Někčastější státní občanství
bydlících cizinců v ČR - 31.12.1994
(Pramen: ŘS CPP MV ČR)**

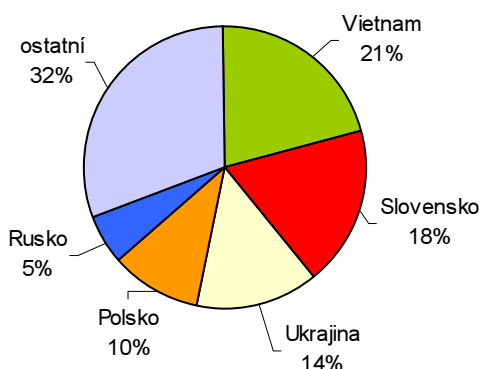
**Graf 4: Někčastější státní občanství
bydlících cizinců v ČR - 31.12.2005
(Pramen: ŘS CPP MV ČR)**

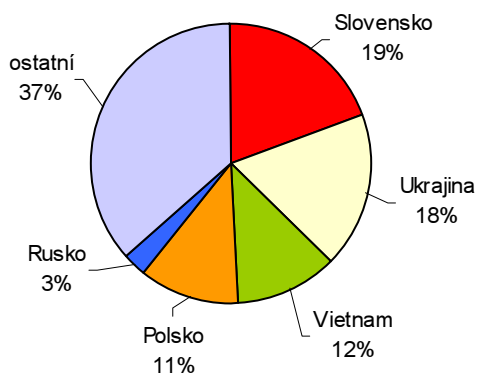
**Graf 5: Někčastější státní občanství
cizinců s trvalým pobytem v ČR -
31.12.1994 (Pramen: ŘS CPP MV ČR)**

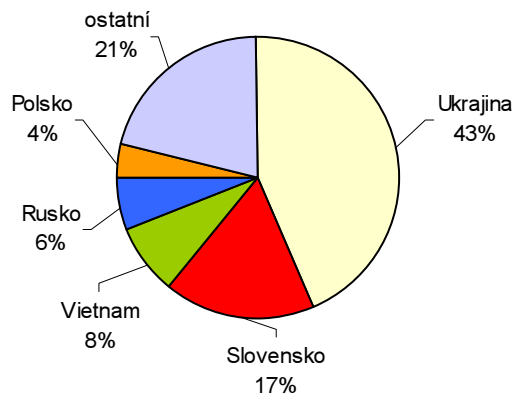
**Graf 6: Někčastější státní občanství
cizinců s trvalým pobytem v ČR -
31.12.2005 (Pramen: ŘS CPP MV ČR)**

**Graf 7: Někčastější státní občanství
cizinců s ostatními typy pobytu v ČR -
31.12.1994 (Pramen: ŘS CPP MV ČR)**

**Graf 8: Někčastější státní občanství
cizinců s ostatními typy pobytu v ČR -
31.12.2005 (Pramen: ŘS CPP MV ČR)**

Počet občanů Polska s trvalým pobytem však po celé sledované období setrval stabilně mezi 11-12 000 osob, a to narušil od ostatních státních občanství. Například, počet cizinců se slovenským občanstvím, kteří v ČR měli trvalý pobyt, narostl mezi roky 1994 a 2005 přibližně sedmkrát, desetkrát se zvýšil počet cizinců s trvalým pobytem a ukrajinským občanstvím - prudký nárůst pak zaznamenalo státní občanství Vietnamu, kdy počet osob s trvalým pobytem tohoto státního občanství narostl více než dvacetkrát. V roce 2005 tedy mezi nejčastější občanství cizinců s trvalým pobytem patřili občané Vietnamu, kteří představovali 21 % všech cizinců s trvalým pobytem (tj. 23 235 osob), dále občané Slovenska (18 %, 20 227 osob), Ukrajiny (14 %, 15 334 osob) a až na čtvrté pozici se umístili občané Polska, kteří tvořili 10 % všech cizinců s trvalým pobytem v roce 2005 (viz. grafy 5 a 6).

Nárůst počtu cizinců s dlouhodobými pobyty nad 90 dnů (čili s tzv. "netrvalými typy pobytu") mezi roky 1994 a 2005 byl v porovnání s pobyty trvalými nižší. Nejvýraznější zvýšení počtu cizinců s dlouhodobými pobyty nad 90 dnů bylo zaznamenáno u občanů Ukrajiny, jejichž počet mezi uvedenými roky vzrostl přibližně šestkrát, a to na 72 500 osob v roce 2005. Pětkrát narostl počet občanů Ruska s ostatními typy pobytu, a to na mírně přes 10 000 osob v roce 2005. Počty občanů Slovenska a Vietnamu s "netrvalými" typy pobytů vzrostly v uvedeném časovém rozmezí dvojnásobně. Počty občanů Polska mezi rokem 1994 a 2005 mírně poklesly. V roce 2005 občané Ukrajiny s netrvalými typy pobytu představovali 43 % všech takových cizinců, následovali občané Slovenska (17 %), Vietnamu (8 %), Ruska (6 %) a Polska (4 %) (viz. grafy 7 a 8).